

Konečne, máme prioritu!

Naozaj je tu dôvod na oslavy? Podľa prieskumu uverejneného vo významnom medicínskom časopise „British Medical Journal“ získalo Slovensko veľmi pochybné prvenstvo – tentoraz v oblasti zbytočného podávania antibiotík. Ukázala to štúdia, ktorú uskutočnil profesor Christopher C. Butler z Univerzity v Cardiffe. Jeho pracovná skupina porovnávala údaje od 3 400 pacientov z 13 európskych krajín liečených pre akútny kašeľ, teda pre jeden z najčastejších problémov v ambulancii lekára. Podľa poradia vedie Slovensko, kde antibiotiká dostalo až 88 % kašľajúcich pacientov. O druhé miesto sa delia Maďarsko a Taliansko so 71 percentami. Na druhej strane, v Nemecku predpísali antibiotiká len 35 % pacientom a poradie hodnotených štátov uzatvárajú Nórsko s 30 % a Belgicko s 26 %.

Zarážajúco veľké rozdiely sa zistili aj vo voľbe antibiotík, ukazujúc, že liečba sa často určí podľa zabehnutých lokálnych, „národných“ zvyklostí. Amoxicillin tvoril 29 % z indikácií, pričom ho dostávalo až 83 % pacientov v Anglicku, ale iba 3 % v Nórsku. Makrolidy boli predpísané celkovo u 26 % pacientov, v rozmedzí od 50 % na Slovensku do 4 % v Holandsku. Tetracyklíny boli predpísané v priemere 14 % dospelých pacientov, pričom tvorili viac ako polovicu všetkých predpisov v Holandsku (72 %), vo Švédsku (56 %) a vo Fínsku (51 %). Z novších liekov predpisovali fluorochinolóny vo väčšine štátov iba výnimočne alebo vôbec, s výnimkou Talianska a Maďarska, kde ich konzumácia signifikantne prevýšila európsky priemer (18 %, resp. 13 %).

Hlavným výsledkom prieskumu však bolo to, že napriek veľkým rozdielom v množstve predpísaných antibiotík (od 80 % do 26 %) a v ich veľkej variabilite sa čas potrebný na vyliečenie pacienta v jednotlivých skúmaných lokalitách prakticky nelíšil! Príčina sa zdá byť jasná – antibakteriálna liečba sa indikuje zbytočne často! Márne vieme, že tieto lieky nemajú vplyv na vírusy, ktoré sú najčastejšími vyvolávateľmi kašľa! Antibakteriálna terapia je stále príliš atraktívna, či už z dôvodu pohodlnosti alebo nevedomosti indikujúceho lekára, z finančných príčin alebo z dôvodu až násilného dožadovania sa pacientov antibiotickej terapie. A márne vieme aj to, že antibiotiká sú často nielen zbytočné, ale dokonca až škodlivé. Možno nie kvôli ich vedľajším účinkom, aj keď ani tieto nemusia byť celkom zanedbateľné, ale kvôli generovaniu bakteriálnych kmeňov polyrezistentných na početné alebo dokonca všetky dostupné antibiotiká. Preto sa môže stať, že pri ďalšom ochorení alebo u ďalšieho pacienta nemusí byť liečba účinná práve vtedy, keď ju najviac potrebujeme. A to je už dostatočne veľký problém pre nás všetkých...

Určite aj Vy si kladiete otázku, ako môže byť takýto spoločný výsledok, ak každý z nás vie, čo je správne. Odpoveď, a možno aj podnet na koncoročné zamyslenie, ponúka novela vynikajúceho francúzskeho básnika a spisovateľa Guillaume Apollinaire, v ktorej si autor predstavuje, ako mohlo prebiehať ukrižovanie Ježiša Krista. Podľa tejto novely by Pilát rád oslobodil Krista, ale váha sa sám rozhodnúť. Preto sa radšej pýta zhromaždeného davu, koho má sňať z kríža – Ježiša alebo lotra Barnabáša. A zo zhromaždených ľudí si každý jednotlivec úprimne želá, aby bol oslobodený Ježiš. No ich slová, ich zvuky, ktoré nahlas vyslovili, sa dostávajú do éteru, miešajú sa – a do Pilátových uší sa nedostanú slová „Oslobod' Ježiša!“, ale slová „Oslobod' Barnabáša!“. A Pilát to aj vykoná, lebo to vníma ako vôľu ľudu...

Naozaj sme takí? Každý z nás vie, čo je správne, avšak ak spoločne konáme, vedie to k opačnému výsledku? Verme, že sa to zmení – možno už od Nového roku – a naučíme sa nielen správne rozmýšľať, ale aj správne konať v spoločnom záujme! ...dokážeme to?

prof. MUDr. László Kovács, DrSc., MPH

Pediatrica pre prax

Ročník 10, 2009, číslo 6, vychádza 6 × ročne

Predsedá redakčnej rady:

prof. MUDr. László Kovács, DrSc., MPH

Podpredsedá redakčnej rady:

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.

Odborný editor:

prof. MUDr. Ľudmila Podracká, CSc.

Redakčná rada:

MUDr. Eva Antonyová, prof. MUDr. František Bauer, CSc., doc. MUDr. Marta Benedeková, PhD., doc. MUDr. Olga Červeňová, CSc., doc. MUDr. Peter Čiznár, CSc., prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc., prof. MUDr. Zdeněk Doležel, CSc., Mgr. Jaroslava Fendrychová, MUDr. Pavel Frühauf, CSc., MUDr. Josef Grym, MUDr. Josef Gut, MUDr. Karel Goldemund, CSc., MUDr. Nora Hradská, doc. MUDr. Darina Chovancová, CSc., doc. MUDr. Karol Kralínský, PhD., mim. prof., MUDr. Alena Machovcová, MBA, doc. MUDr. Ivan Novák, CSc., MUDr. Jana Rašková, MUDr. Katarína Šimovičová, MUDr. Pavol Šimurka, prof. MUDr. Jiří Šnajdauf, DrSc., doc. MUDr. Branislav Spišák, CSc., mim. prof., MUDr. Alena Staníková, PhD., doc. MUDr. Peter Stanko, CSc., MUDr. Ján Šuba, doc. MUDr. Dalibor Sedláček, CSc., MUDr. Jarmila Seifertová, doc. MUDr. Pavol Sýkora, CSc., doc. MUDr. Ján Trnka, CSc.

Vydavateľ:

SOLEN, s. r. o.

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava, www.solen.eu
tel.: 02/5465 1381, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka:

Ing. Jana Repiská,
02/5413 1381, 0911 900 599, repiska@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Martin Michalík, michalik@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Ing. Ivana Mihóková, 02/5465 0648, mihokova@solen.sk

Predplatné na rok 2010:

Cena predplatného za 6 čísiel na rok 2010 je 18 € (542,30 Sk, konverzný kurz 30,1260 SKK/1 €).
Časopis si môžete objednať na www.solen.sk,
e-mailom: predplatne@solen.sk, telefonicky: 02/5465 0649,
faxom: 02/5465 1384

Vydavateľ v ČR:

SOLEN, s. r. o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc

Redaktorka v ČR:

Mgr. Iva Daňková, dankova@solen.cz

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV3579/09**ISSN 1336-8168**

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citacíny index: Pediatr. prax

Vybrané články z časopisu Pediatrica pro praxi, ktorý vydáva spoločnosť Solen, s. r. o., Česká republika, sú vydávané v Slovenskej republike na základe licencie poskytnutej spoločnosťou Solen, s. r. o., Česká republika.

Spoločnosť Solen, s. r. o., Slovenská republika, má výhradné právo na publikáciu článkov z časopisu Pediatrica pro praxi a z ďalších časopisov spoločnosti Solen, s. r. o., Česká republika. Akákoľvek časť obsahu Pediatrica pro prax nesmie byť kopírovaná alebo rozmnožovaná s cieľom ďalšieho rozširovania akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme (mechanickej, fotografickej, xerografickej či elektronickej) bez písomného súhlasu spoločnosti Solen, s. r. o., ako vlastníka autorských práv na území Slovenskej republiky. O zhotovovanie a zasielanie kópií stránok či jednotlivých článkov publikovaných v časopisoch spoločnosti Solen možno žiadať výlučne redakciu alebo spoločnosť Solen.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.